

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17C/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115210826
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kováčiková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6115210826.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Máriou Kováčikovou, v právnej veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej F. K. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. E. XXXX/X, A. A., štátny občan SR, v konaní zastúpená splnomocnenou zástupkyňou V. M., bytom Q. E. X, A. A., o zaplatenie 6 757,48 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 6 407,48 Eur, úrok vo výške 265,27 Eur a úrok z omeškania vo výške 5,63 Eur spolu s 5 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 6 407,48 Eur od 27. 03. 2015 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 384,45 Eur a to v splátkach po 130 Eur mesačne vždy do 30. dňa v mesiaci počnúc mesiacom máj 2016 pod hrozbou straty výhody splátok na účet žalobcu vedený v W. A. B., P..B., Č.. Ú.: XXXXXXXXXXXX/XXXX.

Súd návrh žalobcu vo zvyšku z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania platobného rozkazu pre zaplatenie sumy 6 757,48 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca so žalovanou uzavrel dňa 26. 09. 2014 úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 7 000 Eur. Žalovaná sa zaviazala splácať poskytnutý úver a úroky v pravidelných mesačných splátkach, pričom celý úver aj s príslušenstvom bola žalovaná povinná splatiť do 20. 09. 2018. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila zmluvné povinnosti, preto bola listom zo dňa 26. 03. 2015 vyzvaná na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 05. 04. 2015. Napriek výzve však pohľadávku neuhradila. Pohľadávka ku dňu podania návrhu predstavovala sumu 7 088,38 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 6 757,48 Eur, z dohodnutého úroku vo výške 265,27 Eur, úroku z omeškania vo výške 5,63 Eur a poplatkov za upomienky vo výške 60 Eur.

Tunajší súd vo veci platobný rozkaz nevydal a to z dôvodu, že žalobca uplatňuje zmluvný úrok až do zaplatenia a úrok z omeškania aj z príslušenstva pohľadávky.

Žalobca súhlasil s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania, preto súd konal v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. v jeho neprítomnosti.

Splnomocnená zástupkyňa žalovanej na pojednávaní konanom dňa 31. 03. 2016 uviedla, že z poskytnutého úveru vo výške 7 000 Eur si banka hneď odpočítala sumu 350 Eur ako poplatok za uzavretie zmluvy, v skutočnosti tak žalovaná dostala len finančné prostriedky vo výške 6 650 Eur. Žalovaná z poskytnutého úveru splatila zrejme len dve splátky každú vo výške 184,23 Eur. Žalovaná nie je schopná zaplatiť žalovanú sumu naraz, ale len v splátkach do 130 Eur, pretože jej príjem predstavuje len starobný dôchodok vo výške 490 Eur.

Súd z fotokópie Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 26. 09. 2014 zistil, že žalobca sa so žalovanou dohodli na poskytnutí úveru vo výške 7 000 Eur. Úroková sadzba bola dohodnutá na 11,9 %, ročná percentuálna miera nákladov na 15,94 %, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bola 11,34 %. Celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť bola dohodnutá na 9 193,04 Eur so splatnosťou úveru dňa 20. 09. 2018. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach po 184,23 Eur po dobu 48 mesiacov. Splátky boli splatné k 20. dňu v mesiaci a termín splatnosti prvej splátky bol 20. 10. 2014.

Žalobca pripojil Všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú písané drobným, voľným okom nečitateľným písmom.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy /ďalej len O.z./, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 O.z., ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak ja to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 3 O.z., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 4 O.z., spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 O.z., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 2 O.z., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 O.z., ak dodávateľ nepreukáže opak zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 O.z., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 O.z., zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 O.z., v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy /ďalej len Obchodný zákonník/, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá O.z., dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 O.z., ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Tunajší súd predmetnú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka s tým, že súd zistil, že obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 9 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

Podľa § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Tunajší súd v danom prípade na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca dňa 26. 09. 2014 uzavrel so žalovanou Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mal žalovanej poskytnúť úver vo výške 7 000 Eur. Podľa predloženého výpisu z účtu žalovanej poskytol žalobca žalovanej dňa 26. 09. 2014 sumu 6 650 Eur. Súd predmetnú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, pretože je typickou tzv. formulárovou zmluvou a preto je potrebné pre jej posúdenie okrem Obchodného zákonníka aplikovať aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovenia zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 184,23 Eur mesačne po dobu 48 mesiacov. Konečná splatnosť úveru mala nastať 20. 09. 2018. Ročná percentuálna miera nákladov bola dohodnutá na 15,94 %, úroková sadzba na 11,9 %, priemerná hodnota RPMN vo výške 11,34 % a celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť ako súčet výšky úveru a celkových nákladov bola určená na sumu 9 193,04 Eur.

Z výpisu z účtu žalovanej mal súd preukázané, že žalobca jej poskytol finančné prostriedky vo výške 6 650 Eur. Z uvedeného dôvodu súd nezohľadnil, že v zmluve bola výška úveru dohodnutá na sumu 7 000 Eur. Súd taktiež nezohľadnil poplatok za uzavretie úveru vo výške 350 Eur a jeho započítanie oproti výške poskytnutého úveru, nakoľko ho považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 O.z. neplatná. Zmluva o úvere je typickou tzv. formulárovou zmluvou, uzavretou na predtlačenom formulári veriteľa, a teda spotrebiteľ nemohol ovplyvniť jej obsah. Poplatok nebol individuálne dojednaný a je v neprospech spotrebiteľa, pretože slúži výlučne v prospech dodávateľa. Takáto zmluvná podmienka predstavuje neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože za tento poplatok banka neposkytla skutočné protiplnenie. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa (viď odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 zo dňa 21. 11. 2012, rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/143/2013-105 zo dňa 02. 06. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/611/2014-130 zo dňa 16. 12. 2014).

Žalobca sa podanou žalobou domáhal aj zaplata poplatkov za upomienky vo výške 60 Eur. Súd v tejto časti návrhu žalobcu nevyhovel, pretože poplatky v takejto výške považoval za nedôvodné a tieto poplatky v podstate predstavujú skryté a nezanedbateľné peňažné sankcie za porušenie jednej a tej istej dohodnutej povinnosti zo strany žalovanej spočívajúcej v riadnom splácaní úveru. Žalobca v konaní nepreukázal, či upomienky žalovanej zaslal a ak áno, akou formou. V predloženej zmluve o úvere takáto odplata nie je dohodnutá, v tejto časti žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal dôvod vzniku a výšku poplatkov. Preto súd s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 9 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy nepovažoval v tejto časti žalobu za dôvodnú. Súd v tomto smere zároveň poukazuje na právoplatný rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10C/234/2014-49 zo dňa

27. 02. 2015, ktorý už nepriznal plnenie za predmetné poplatky, preto je žalobca povinný zdržať sa používania tejto podmienky v zmysle § 53a O.z.

Žalobca sa zároveň domáhal aj zaplata úroku vo výške 265,27 Eur predstavujúceho dohodnutý úrok vo výške 11,9 % ročne v zmysle zmluvy z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru a dohodnutého úroku vo výške 11,9 % ročne z nezaplataenej istiny od 27. 03. 2015 až do zaplataenia, t.j. po zosplatení úveru, ku ktorému došlo dňom 26. 03. 2015. Súd návrhu žalobcu v časti úroku vo výške 265,27 Eur vyhovel, žalobu v tejto časti považoval za dôvodnú, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že žalovaná poskytnutú istinu a dohodnuté úroky do dátumu predčasnej splatnosti úveru zaplatila. Preto súd žalovanú zaviazal na zaplataenie úroku vo výške 265,27 Eur. Súd však návrhu žalobcu nevyhovel a žalovanú nezaviazal na zaplataenie dohodnutého úroku vo výške 11,9 % po zosplatení úveru, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18. 09. 2012, v zmysle ktorých dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Zároveň tunajší súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/190/2014 zo dňa 30. 06. 2015, ktorý uviedol, že k predčasnému zosplateniu záväzku spotrebiteľa dochádza konaním veriteľa a predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorázové okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Veriteľ týmto svojím právnym úkonom navodil stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo a spotrebiteľovi by tak neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav je neprípustný a bol by hrubou nadvládou dodávateľa voči spotrebiteľovi. Takéto konanie veriteľa neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatených úrokov po lehote splatnosti.

Žalobca sa taktiež domáhal aj zaplata sumy 5,63 Eur predstavujúcej úrok z omeškania dohodnutý v zmluve vo výške 5 % ročne z neuhradených splátok po ich splatnosti do dátumu predčasnej splatnosti úveru a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplataenej istiny vo výške 6 757,48 Eur a nezaplataených úrokov vo výške 265,27 Eur od 27. 03. 2015 do zaplataenia. Tunajší súd v tejto časti návrhu žalobcu čiastočne vyhovel a žalovanú zaviazal na zaplataenie úroku z omeškania ročne tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia z nezaplataenej istiny. Predmetný úrok z omeškania je v súlade s Nariadením vlády č. 87/1995 Zb. v znení neskorších predpisov. Úrok z omeškania z nezaplataených úrokov súd nepriznal, nakoľko žalobcovi úrok z omeškania z úroku neprislúcha, pretože tým, že dlžník včas nesplatí úroky z istiny, dostáva sa týmto do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (úroky z omeškania z dojednaných úrokov) potom veriteľ nemá, pretože ani Občiansky zákonník a ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú, teda nestanovujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Aj zmluvné dojednanie o platení úrokov z omeškania z dohodnutých (zmluvných) úrokov je podľa § 39 O.z. neplatné pre rozpor so zákonom (rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 5C/143/2013-105 zo dňa 02. 06. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/611/2014-130 zo dňa 16. 12. 2014).

Vzhľadom na skutočnosť, že súd návrhu žalobcu v celom rozsahu nevyhovel, súd návrh žalobcu vo zvyšku zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. podľa pomeru úspechu a neúspechu v konaní. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 6 757,48 Eur a súd mu priznal sumu 6 407,48 Eur. Súd preto v danom prípade od miery úspechu odpočítal mieru neúspechu a žalovanú zaviazal na náhradu trov konania vo výške 384,50 Eur ako 95 % z uplatnených trov vo výške 405 Eur predstavujúcich zaplataený súdny poplatok z podanej žaloby.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení dvojmo.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1/ a 2/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.